

УДК 657.4: 658.1

Бельма В.– магістр гр. БОмп-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПОНЯТТЯ «ДОХІД ПІДПРИЄМСТВА»: СУТНІСНИЙ АНАЛІЗ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Королук Т.М.

Поняття «дохід підприємства» висвітлюється в наукових працях багатьох сучасних дослідників, зокрема М.С. Абрютіної, І.О. Бланка, Ф.Ф. Бутинця, В.П. Грузінова, В.В. Кулішова, Л.Г. Мельника, В.В.Сопко, В.І. Тітова, Н.М.Ткаченко та ін. В.В. Сопко характеризує дохід, як елемент діяльності – операційної, фінансової або інвестиційної – якщо відбулася подія його визнання на основі економічного змісту господарської операції та юридичного оформлення [1]. Ф. Ф. Бутинець вважає, що дохід є надходженням економічних вигод, які виникають у результаті діяльності підприємства у вигляді виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), гонорарів, відсотків, дивідендів тощо [2]. Згідно П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати»: «дохід – збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників)» [3]. Такий підхід до поняття "дохід" виявляється неприйнятним тоді, коли підприємство є збитковим. Згідно ж М(С)БО 18 «Дохід»: «Дохід – це валове надходження економічних вигод протягом певного періоду, що виникає в ході звичайної діяльності підприємства, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників капіталу» [4]. В.П. Грузінов наводить наступне тлумачення поняття “дохід”: “Дохід підприємства складається з виручки від реалізації продукції (робіт, послуг), основних засобів (зайвих) й іншого майна підприємства, а також із доходів від позареалізаційних операцій” [5]. Аналогічне визначення, що характеризує не всі сторони поняття «дохід», можна знайти і в праці І.О. Бланка [6]. На відміну від широкого трактування, вузьке трактування поняття «дохід підприємства» суттєво обмежує його зміст за кількісними параметрами. Згідно цього підходу економісти зводять поняття «дохід підприємства» лише до тієї частини валової виручки і результатів позареалізаційних операцій, що включає лише витрати на оплату праці та прибуток. Отже, тлумачення поняття «дохід підприємства» в сучасній науковій літературі базується на двох принципових підходах, які визначають його зміст у широкому і вузькому розумінні. У свою чергу, широке розуміння змісту цього поняття включає економічний та бухгалтерський підхід.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: Навч. посіб. / В.В. Сопко – К.: КНЕУ, 2000. – 578 с.
2. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 726 с.
3. П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
4. М(С)БО 18 «Дохід» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/document/92429/18.pdf>
5. Грузинов В. П. Экономика предприятия (предпринимательская) [Текст] : учебник / В. П. Грузинов – [2-е изд.]. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 795 с.
6. Бланк И. А. Торговый менеджмент [Текст] / И. А. Бланк – [2-е изд.]. – К. : Эльга, Ника-Центр, 2004. – 784 с.